

JERUSALEM 600 JAAR

klooster en bewoners

De Heilige Oda

Relatie met de tentoonstelling

De Heilige Oda, patroonheilige van Venray, voorspelde toen zij in Venray was, het ontstaan op deze plek van een grote kloosterorde (Jerusalem).

De legende verhaalt dat Oda, een Schotse koningsdochter, blind geboren rond het jaar 680, door haar vader op bedevaart wordt gestuurd om het graf te bezoeken van de Heilige Lambertus van Luik. Daar zouden vele wonderen van genezing plaatsvinden. En Oda kreeg haar gezichtsvermogen terug. Na thuiskomst in Schotland verwachtte haar vader dat zij, zoals het een koningsdochter betaamt, uit zou zien naar een goede partij voor een huwelijk. Oda wilde echter liever een teruggetrokken leven blijven leiden buiten de Schotse gemeenschap in dienst van God. Haar vader hield voet bij stuk en wilde haar uithuwelijken. Oda vluchtte. Ze ging de Noordzee over en begon aan een bedevaart naar Rome.

Toen ze uit Rome terug kwam ging ze op zoek naar een plaats waar ze als kluizenaar kon leven. Ze dacht die gevonden te hebben in Venray. Maar eksters zaten haar dwars. Dezelfde legende verhaalt dat haar verblijf aan de mensen in het dorp kenbaar werd gemaakt door luid kwetterende eksters die op haar huisje neerstreken. Toen daardoor haar aanwezigheid werd verraden werd ze lastiggevallen door het mannelijk deel van de bevolking. Oda trok verder.

Toen haar vader haar wist op te sporen, werd het hem onmogelijk gemaakt haar huisje te benaderen omdat de eksters een collectieve aanval op hem openden. Volgens dezelfde legende heeft Oda ook voorspeld dat er een klooster in Venray zou verrijzen op de plaats, waar zij korte tijd gewoond had. Dit zou ter hoogte van de Odaput zijn,

Toen zij haar geliefde Venray verliet, op weg naar St. Oedenrode, keek zij nog een maal om bij de Hoenderstraat, waar nog steeds de Odakapel staat. “Den umziende berg” en verklaarde dat Venray voor grote rampen gespaard zou blijven.

Hoe groot het geloof in die belofte was is te lezen in een artikel van de Peel en Maas van 24 juli 1926. Daarin doet de pater L.Emond uit St Agatha verslag van de belevenissen van zijn medebroeder Reiniri, die rond 1630 rector werd van het klooster Jerusalem. Die Reiniri schrijft:

“Het gebeurde in de zomer van 1631 dat ik mij in het hertogdom Gulik op visitatiereis bevond. En zie, daar brak plotseling in de buurt van ons klooster de pest uit en maakte vele slachtoffers, zoodat de zusters, het dreigende gevaar ziende, mij ijlings een bode zonden met de vraag wat zij moesten doen: Blijven of naar een andere plaats vluchten? Zodra ik de

jobstijding vernomen had, liet ik alles in den steek en ijde naar de kerk, waar ik mij voor het altaar wierp en de volgende gelofte deed: Indien Gij, algoede God, mij gewaardigt, door de voorspraak en de verdiensten van de H Maagd Oda het klooster voor de besmetting te behouden, dan zal ik tot haar meerdere eer op haren feestdag in de kloosterkerk een plechtige Misoffer opdragen en een preek tot het volk houden. Ook zal ik een nieuw kapelletje bouwen op den berg waar men verhaalt dat Sint Oda bij haar vertrek uit Venray is neergeknield en voor de inwoners gebeden heeft.’

Als ik mijn zaken vereffend had, ben ik vol vertrouwen op God naar Venray teruggereisd en vond al onze zusters ongedeed; geen spoor zelfs van de gevreesde ziekte was in ons klooster te bekennen geweest. Ook daarbuiten nam de pest af en toen St Oda’s feestdag (28 november) naderde, was er geen enkele zieke meer”.)

Vanuit Venray vestigde Oda zich in Rode in Brabant. Daar leefde ze verder als kluizenaar. Ze overleed omstreeks 726. Na haar dood doopte men Rode, tot haar eer, om in Sint Oedenrode. Ze werd begraven op de plek waar ze geleefd had. Toen er 's nachts boven haar graf een helder licht verscheen, zag men dat als teken van haar heiligheid. Vanaf dat moment kwamen gelovigen in grote getale van heinde en ver haar graf bezoeken om er troost en genezing te vinden. De legende vertelt dat er heel wat wonderen gebeurden, en eenmaal ter plekke lieten veel mensen hun hulpmiddelen, zoals blindenstokken, achter bij haar graf. Daarmee werd Oda de patroonheilige van blinden en slechtzienden. St. Oda werd ook patroonheilige van Venray. Wandel of fiets door Venray en haar naam kom je vrijwel altijd een keer tegen op het hek van een park, de muur van een school, een straatnaam etc....